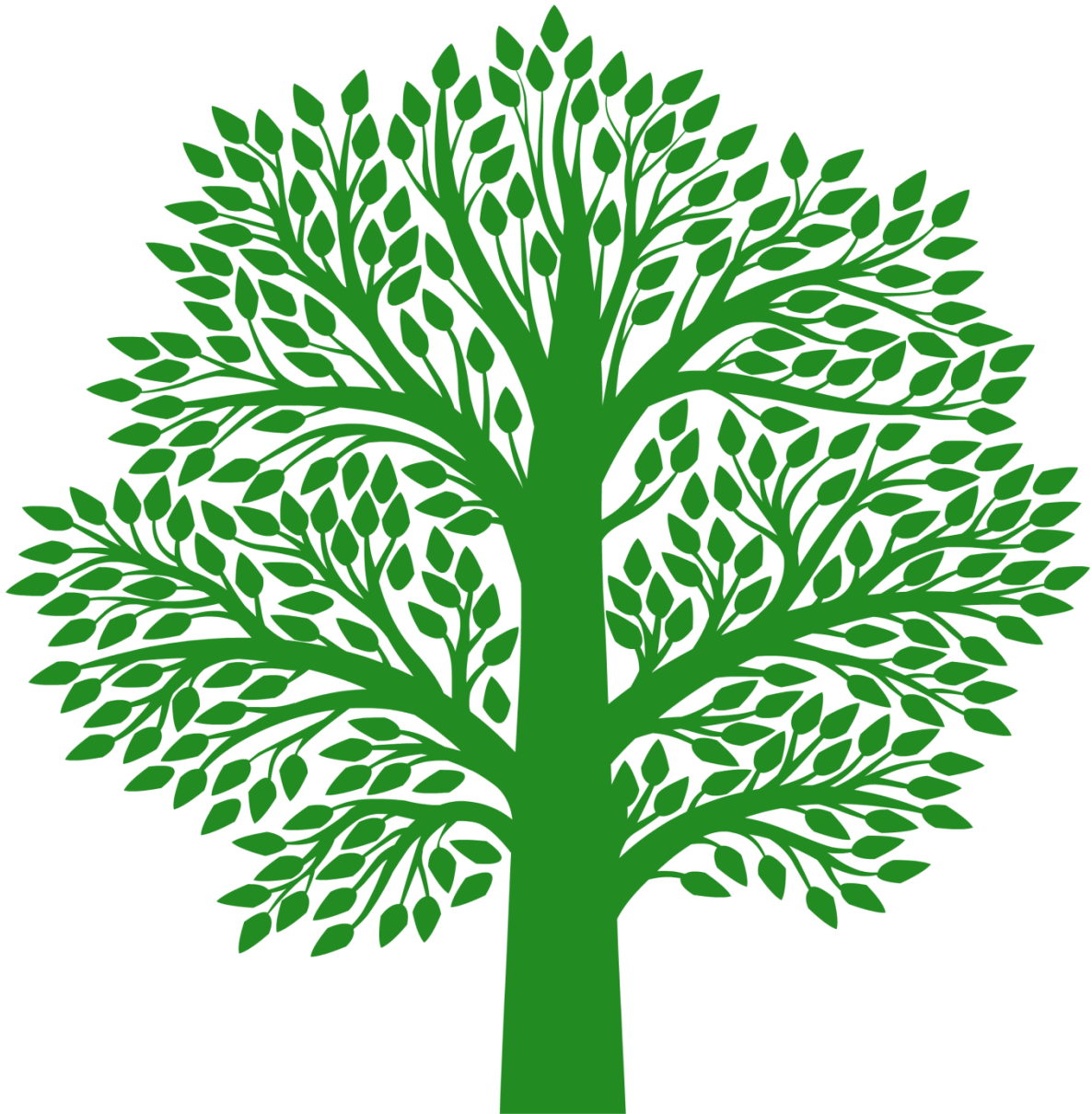

Bureau Bloei

Pedagogisch Beleidsplan

Versie: januari 2014

Inhoud

Inleiding	4
------------------	----------

Algemeen

1. Over Bureau Bloei	5
1.1 <i>Betrokken en bereikbaar</i>	5
1.2 <i>Missie</i>	5
1.3 <i>Kwaliteit en eenvoudig tarief</i>	5
2. Wat doet Bureau Bloei	6
2.1 <i>Werven, selecteren en matchen van ouders en gastouders</i>	6
2.2 <i>Het waarborgen van kwaliteit</i>	6
2.3 <i>Het uitvoeren van een kassiersfunctie</i>	6
2.4 <i>Contactmomenten</i>	7

Pedagogisch beleid

3. Pedagogische visie	9
3.1 <i>Pedagogische visie en uitgangspunten</i>	9
3.2 <i>De 4 opvoeddoelen</i>	10
4. Hoe draagt de gastouder bij aan de pedagogische visie?	12
4.1 <i>Welbevinden</i>	12
4.2 <i>Interactie</i>	12
4.3 <i>Dagritme</i>	14
4.4 <i>Verzorging en veiligheid</i>	14
4.5 <i>Activiteiten en spel</i>	14
4.6 <i>Vies worden mag</i>	15
4.7 <i>Nieuwe media</i>	16

Praktisch

5. Werkwijze	17
5.1 <i>Maximumaantal gastkinderen</i>	17
5.2 <i>Eisen aan het opvangadres</i>	17
5.3 <i>De wenperiode</i>	17
5.4 <i>Profiel gastouder</i>	18
5.5 <i>Profiel bemiddelingsmedewerker</i>	19
5.6 <i>Samenwerking met ouders</i>	19
5.7 <i>Achterwacht in noodgevallen</i>	20
5.8 <i>Vakantie van de gastouder</i>	20
5.9 <i>Het welbevinden observeren</i>	20
5.10 <i>Cursusaanbod</i>	20
Bijlage 1. Selectiecriteria gastouder	21
Bijlage 2. Eisen aan het gastouderbureau	22

Inleiding

Dit pedagogisch beleidsplan beschrijft de pedagogische visie en uitgangspunten van Bureau Bloei. Bureau Bloei is een gastouderbureau en bemiddelt tussen ouders en gastouders, voor kleinschalige opvang van kinderen van 0 tot 13 jaar. Met dit pedagogisch beleidsplan wil Bureau Bloei haar kwaliteit bewaken en steeds ontwikkelen.

Pedagogische kwaliteit bewaken

Het pedagogische beleidsplan is het referentiekader voor het werk in de gastouderopvang. Het maakt het pedagogisch handelen van gastouders bespreekbaar en toetsbaar. Ook maakt het de werkwijze van Bureau Bloei herkenbaar. Dit pedagogisch beleidsplan vertaalt kwaliteitseisen in concrete richtlijnen voor gastouders en voor het gastouderbureau.

Wettelijke eisen vanuit de Wet Kinderopvang

Een Gastouderbureau dient een pedagogisch beleidsplan te voeren dat voldoet aan de eisen die geformuleerd zijn in de Wet Kinderopvang. Bureau Bloei laat in dit pedagogisch plan zien hoe aan deze eisen wordt voldaan.

Zorg die prettig voelt

Bureau Bloei heeft een duidelijke visie op kwaliteit in de gastouderopvang. De best mogelijke zorg voor gastkinderen én voor gastouder en ouders. Bureau Bloei ondersteunt (gast)ouders actief om de gewenste opvang mogelijk te maken, waar gastkinderen, gastouder en ouders zich prettig bij voelen. Voor gastouders zijn er op volop mogelijkheden tot ontplooiing, zij zijn het hart van het bureau.

Leeswijzer

Dit pedagogisch beleidsplan bestaat uit drie gedeelten:

- **Algemeen;** Hoofdstuk 1 en 2:
De kenmerken en missie van Bureau Bloei
- **Pedagogisch beleid;** Hoofdstuk 3 en 4
Pedagogische visie, uitgangspunten en de rol van de gastouder
- **Praktisch;** Hoofdstuk 5
Informatie voor in de praktijk over gastouder, gastouderbureau en de werkwijze

Waar 'ouders' staat geschreven kan ook 'ouder' of 'verzorger' staan. Waar 'zij' staat kan ook 'hij' staan. Waar 'wij' staat wordt Bureau Bloei, de bemiddelingsmedewerker(s) en haar gastouders bedoeld. Dit allen omwille van de leesbaarheid.

Nootdorp, januari 2014, Hanneke Markhorst – van Kesteren

1. Over Bureau Bloei

1.1 Betrokken en bereikbaar

Bureau Bloei is een kleinschalig, regionaal werkend gastouderbureau. Het contact is persoonlijk en laagdrempelig. (Gast)ouders hebben te maken met een vaste bemiddelingsmedewerker. De lijnen zijn kort. Het bureau is alle werkdagen bereikbaar, en van maandag tot en met donderdag ook tot 's avonds 20.00 uur. Het persoonlijke contact uit zich ook in de bezoeken. Bureau Bloei pleit voor regelmatig persoonlijk contact en vindt het belangrijk om elkaar te leren kennen.

1.2 Missie

De missie van Bureau Bloei:

Bureau Bloei maakt kinderopvang mogelijk waarin gastkinderen en gastouders zich optimaal kunnen ontplooien.

Om zich optimaal te kunnen ontplooien dienen gastkinderen hun omgeving te ervaren als een sfeer van vertrouwen, geborgenheid en veiligheid. De gastouders hebben de taak de kinderen te stimuleren en aan te moedigen om nieuwe dingen te leren en ervaringen op te doen. Zo geven zij hen de gelegenheid om zich te ontwikkelen en te ontplooien. Maar zij hebben ook tot taak grenzen aan te geven en te bewaken, zodat de ontwikkeling van het kind veilig en verantwoord verloopt.

Het gastouderschap is een serieuze aangelegenheid. De verantwoording is groot. De gastouders zijn het hart van het bureau. Want zij zijn de professionals die de daadwerkelijke zorg aan de gastkinderen bieden. Om voor gastouders ook te zorgen en aan te sluiten bij de ontplooiing die zij zelf voor ogen hebben wordt aandacht besteed aan coaching, intervisie en professionalisering door middel van thema-avonden en scholing. Dit biedt Bureau Bloei naast de eisen vanuit de Wet Kinderopvang om optimale ontplooiing van de gastouders te verwezenlijken.

1.3 Kwaliteit en eenvoudig tarief

Niet het minimale, maar het maximale, doet Bureau Bloei aan begeleiding en ondersteuning. Daarbij is het tarief eenvoudig: een vaste prijs per maand. Voor het exacte tarief, raadpleeg de website.

De gastouders zijn het hart van Bureau Bloei

2. Wat doet Bureau Bloei

De drie hoofdactiviteiten van Bureau Bloei zijn:

- ✓ Het werven, selecteren en matchen van ouders en gastouders
- ✓ Het waarborgen van kwaliteit
- ✓ Het uitvoeren van een kassiersfunctie

Persoonlijk contact, laagdrempeligheid en bereikbaarheid zijn kenmerkend voor Bureau Bloei. De zorg en dienstverlening die voortvloeien uit de hoofdactiviteiten kennen onder andere een aantal vaste contactmomenten, zie paragraaf 2.4. Daarnaast is de bemiddelingsmedewerker daarbuiten ook graag bereid om ondersteuning te bieden.

2.1 Werven, selecteren en matchen van ouders en gastouders

Het werven van (gast)ouders gebeurt op vele manieren: via-via, adverteren, en online. De website is een belangrijk onderdeel van het werven. Gastouders kunnen zich indien gewenst presenteren op de website, of doorlinken naar hun eigen website. Over de criteria vind je meer in paragraaf 5.2 en paragraaf 5.4; 'eisen opvangadres' en 'profiel gastouder'.

Passende gastouders, die aansluiten bij de opvangwensen van ouders, worden actief gezocht door de bemiddelingsmedewerker(s). Indien een mogelijk match is gevonden begeleidt Bureau Bloei het kennismakingsgesprek. Als ouders en gastouder over willen gaan tot koppeling vindt een koppelingsgesprek plaats. In dit gesprek worden aanvullende afspraken gemaakt en worden contracten ondertekend.

2.2 Het waarborgen van kwaliteit

Bureau Bloei voldoet aan de wettelijke eisen voor gastouderbemiddeling. Jaarlijks vindt controle plaats door de GGD en wordt een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) uitgevoerd. Op- of aanmerkingen vanuit de RI&E worden opgevolgd door de gastouder en opnieuw gecontroleerd.

Daarnaast vinden contactmomenten (paragraaf 2.4) plaats tussen Bureau Bloei en gastouder en Bureau Bloei en ouder. Tijdens deze momenten wordt nagegaan of de opvang voorspoedig verloopt en hoe de uitvoering van het pedagogisch beleidsplan plaatsvindt. Indien nodig wordt bijgestuurd door de bemiddelingsmedewerker.

2.3 Het uitvoeren van een kassiersfunctie

Een voorwaarde vanuit de Wet Kinderopvang en voor het recht op kinderopvangtoeslag is dat het betalingsverkeer tussen de ouder en de gastouder via een geregistreerd gastouderbureau verloopt. Bureau Bloei zorgt voor een snelle doorbetaling binnen 5 dagen en beantwoordt financiële vragen. In het eerste kwartaal ontvangen de ouders van Bureau Bloei een jaaropgave die kan worden gebruikt voor de opgave inkomstenbelasting en om de kinderopvangtoeslag te verantwoorden.

2.4 Contactmomenten

Bureau Bloei kent een aantal vaste contactmomenten. Het bureau hecht veel waarde aan laagdrempeligheid, en is daarom graag bereid ook buiten de vaste momenten persoonlijk contact te hebben.

Intake met ouders

Tijdens het intakegesprek bespreken we de verwachtingen ten aanzien van gastouderopvang en wisselen we praktische informatie uit. Het doel is te beslissen of er voldoende aansluiting is om met elkaar verder te gaan in een gastoudertraject. Een intake is vrijblijvend.

Intake en RI&E met gastouder

Wanneer een gastouder zich aanmeldt bij Bureau Bloei vindt een oriënterend gesprek plaats bij de gastouder thuis. In dit gesprek beoordeelt de bemiddelingsmedewerker of de gastouder voldoet aan de wettelijke eisen en of de gastouder aansluit bij de pedagogische visie van Bureau Bloei. Indien gastouder en Bureau Bloei een samenwerking willen aangaan voert de bemiddelingsmedewerker de Risico Inventarisatie uit. Deze inventarisatie wordt schriftelijk vastgelegd.

Kennismakingsgesprek ouders en gastouder

Zodra een mogelijke koppeling is gemaakt kunnen ouders kennismaken met een gastouder, bij de gastouder thuis, de plek waar ook het kind opgevangen wordt. De bemiddelingsmedewerker is hier (desgewenst) bij aanwezig. Doel van deze ontmoeting is een beeld krijgen bij de opvangsituatie van beide kanten, praktische informatie uitwisselen, en uiteindelijk beslissen of doorgegaan wordt met een koppeling.

Koppelingsgesprek

Zodra ouders en gastouder een koppeling met elkaar willen maken, volgt een koppelingsgesprek. Dit gesprek vindt plaats met de bemiddelingsmedewerker. Tijdens dit gesprek wordt het contract getekend en worden aanvullende afspraken gemaakt bijvoorbeeld over opvangtijden, gewenste zorg en de wenperiode.

Evaluatiegesprek na wenperiode

Zes weken na de eerste dag van opvang evalueert de bemiddelingsmedewerker de opvang. Bij voorkeur vindt dit gesprek persoonlijk plaats, indien ouders dit wensen kan het telefonisch.

Jaarlijkse evaluatiegesprekken

Minimaal twee keer per jaar voert de bemiddelingsmedewerker een voortgangsgesprek met zowel ouders als gastouder. Met de gastouder vindt dit persoonlijk plaats op de opvanglocatie. Met ouders vindt het bij voorkeur persoonlijk plaats, indien gewenst telefonisch. Het doel is te evalueren of de opvang naar wens verloopt, of er nieuwe afspraken nodig zijn en of er aanvullende wensen zijn.

Dagdeel bezoek gastouder

Eenmaal per jaar loopt de bemiddelingsmedewerker een dagdeel mee met de gastouder. Het doel van dit bezoek is een indruk te krijgen van de sfeer tijdens de opvang. En het dient als werkondersteuning aan de gastouder. Er is ruimte voor pedagogische ondersteuning, coaching en een plan maken om te werken aan eigen ontplooiing. Deze afspraken worden gepland buiten opvanguren.

Controle RI&E gastouder

Eenmaal per jaar bezoekt de bemiddelingsmedewerker de gastouder, om de RI&E te herhalen en de pedagogische uitgangspunten en protocollen door te nemen. Daarnaast wordt de gastouder ieder jaar (onverwacht) gecontroleerd door de GGD.

3. Pedagogische visie

3.1 Pedagogische visie en uitgangspunten

De missie van Bureau Bloei, *het mogelijk maken van kinderopvang waarin kinderen en gastouders zich optimaal kunnen ontplooien*, is vertaald in een pedagogische visie met de volgende uitgangspunten:

- We bieden een warme sfeer en werken aan een warme relatie met het gastkind
- We stimuleren de ontwikkeling van de gastkinderen door een gevarieerde speel- en leeromgeving aan te bieden (spelenderwijs leren)
- We hebben respect voor de gastkinderen en het eigen gezin en nemen hen serieus
- We luisteren oprecht naar de gastkinderen, en kijken naar het welbevinden
- We leren gastkinderen eigen verantwoordelijkheid en eigen keuzes maken
- We zien en benaderen gastkinderen als een individu en bieden ruimte voor ontplooiing
- We zijn ons bewust van onze professionele houding als gastouder
- We willen als gastouder blijven leren, ontwikkelen en ontplooien

Voor gastkinderen is een sfeer van vertrouwen, geborgenheid en veiligheid van belang om zich te kunnen ontwikkelen en ontplooien. In een vertrouwde situatie zal de gastouder kunnen aanmoedigen en stimuleren tot nieuwe ervaringen. Ook het aangeven en bewaken van grenzen is van belang, zodat de ontwikkeling van het kind veilig en verantwoord verloopt.

We vinden het belangrijk dat gastkinderen leren om zelfstandig te denken en te handelen, zodat zij hun eigen keuzes kunnen maken. Kinderen leren om conflicten op een constructieve wijze op te lossen en leren om te gaan met verschillen. Met deze basisvaardigheden zullen zij later hun eigen plek kunnen vinden in de maatschappij en keuzes kunnen maken voor een gelukkig leven.

Blijven leren en ontwikkelen draagt voor de gastouders bij aan het continu bewust zijn van de professionele houding. Die houding is naast het bieden van een warme sfeer van belang in het werk als professioneel gastouder. Eigen wensen en doelen van de gastouder worden door Bureau Bloei serieus genomen en zijn hier mee verweven. Gastouders die zich prettig voelen in het werk, zullen betere zorg bieden aan de gastkinderen.

Balans vinden tussen warmte/
veiligheid en stimuleren/ontwikkelen

3.2 De 4 opvoeddoelen

Leidend voor het pedagogisch beleidsplan zijn de vier opvoeddoelen geformuleerd door Marianne Riksen-Walraven, professor Ontwikkelingspsychologie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen, en opgenomen in de Wet Kinderopvang (2004). De opvoeddoelen zijn een leidraad voor het professioneel omgaan met gastkinderen, en dienen als pedagogische kennis voor de gastouders. Wanneer voldoende aandacht wordt besteed aan deze opvoeddoelen legt dat voor de gastkinderen een basis voor het zich verder kunnen ontplooiën. In hoofdstuk 4 wordt aangegeven hoe de gastouder deze kennis kan toepassen. In hoofdstuk 5 worden voor gastouders, ouders en Bureau Bloei randvoorwaarden geschept om op deze wijze te kunnen werken en blijvend aan te sluiten bij de missie en pedagogische uitgangspunten.

Opvoeddoelen:

- **Emotionele veiligheid**
Een veilige basis, een (tweede) thuis waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Als bronnen van veiligheid noemt zij: relaties met de gastouder, relaties met de andere gastkinderen, inrichting van de omgeving.
- **Normen en waarden**
Stellen van regels, zelf het voorbeeld geven en kinderen kennis laten maken met de regels uit andere culturen. De kans krijgen om de normen en waarden eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uit maken.
- **Persoonlijke vaardigheden**
Bevorderen van de zelfstandigheid, weerbaarheid en flexibiliteit. Persoonskenmerken als veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit die kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.
- **Sociale vaardigheden**
Het zich kunnen verplaatsen in een ander, kunnen communiceren, samenwerken, delen, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen. Het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Onder het begrip "*emotionele veiligheid*" verstaat Bureau Bloei een veilige basis, een 'thuis' waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Het bieden van veiligheid is van primair belang, niet alleen omdat het bijdraagt aan het welbevinden van de gastkinderen op zich, maar ook omdat een onveilig klimaat het realiseren van de andere pedagogische doelstellingen in de weg staat. We bieden gastkinderen een veilige en rustige omgeving met ruimte, ritme, rust en respect.

Gastkinderen krijgen de kans om zich de "*normen en waarden*" eigen te maken van de samenleving, waarvan zij deel uitmaken. Het gedrag van de gastouder speelt een belangrijke rol bij de morele ontwikkeling van kinderen. Door de reactie van de gastouder ervaart het kind grenzen. De reactie van de gastouder geeft niet alleen richting en correctie aan het gedrag van kinderen, maar wordt, door kinderen ook gekopieerd in hun eigen gedrag naar andere kinderen en volwassenen.

Met "*persoonlijke vaardigheden*" worden vooral persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit bedoeld. Dit stelt een kind in staat om

allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Bureau Bloei wil voor het gastkind mogelijkheden scheppen om zich te ontwikkelen en ontplooiën.

Het begrip “sociale competentie” houdt in het doen en laten van een kind in relatie tot anderen. En het ontwikkelen van een eigen verantwoordelijkheid daarin.

4. Hoe draagt de gastouder bij aan de pedagogische visie?

4.1 Welbevinden

Allereerst is het de taak van de gastouder om ervoor te zorgen dat een gastkind zich veilig en vertrouwd voelt bij de gastouder, bij de anderen kinderen en in de (nieuwe) omgeving. De gastouder spant zich in om een positieve en ontspannen sfeer te creëren, waarin het gastkind zich prettig voelt. Omdat een gastouderopvang kleinschalig is, kan er voldoende rekening worden gehouden met de individuele behoeften van de kinderen en de wensen vanuit de ouders. Hierbij kun je denken aan: slaapritme, eet- en drinkmomenten, spelen, etc. Het welbevinden van het gastkind heeft de eerste prioriteit.

4.2 Interactie

Gastouderopvang is professionele kinderopvang. De warme sfeer staat centraal. Ook wordt door de gastouders bewust gewerkt aan hun professionele houding met als doel de gastkinderen zich volledig te kunnen laten ontplooiën. De basis zijn de vier opvoeddoelen, zoals besproken in het vorige hoofdstuk.

Het werken aan de vier opvoeddoelen gebeurt gedurende de dag bij de gastouder en altijd spelenderwijs. Juist de dagelijkse activiteiten en momenten bevatten volop interactievaardigheden om gericht te werken aan de vier opvoeddoelen. Het kleinschalige karakter van gastouderopvang draagt bij aan een laagdrempelige manier van leren. Want vooral: spelen is leren.

De 6 interactievaardigheden:

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structureren en grenzen stellen
- Praten en uitleggen
- Ontwikkelingsstimulering
- Begeleiding van interacties

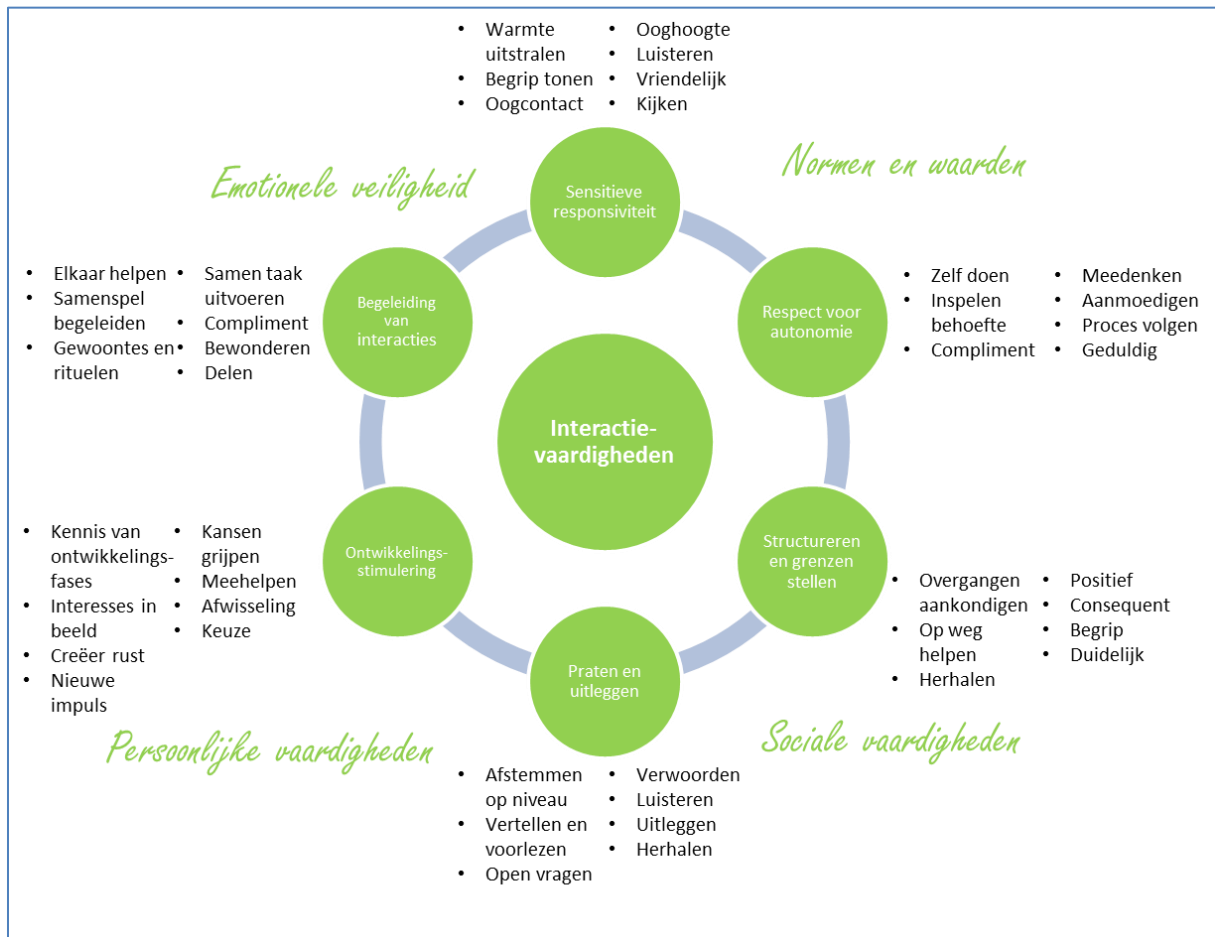

Het welbevinden van het gastkind is de eerste prioriteit

Gastouders werken continu aan hun professionele houding

In het onderstaande model staan de interactievaardigheden uitgewerkt in praktische voorbeelden. Ook is de relatie tot de opvoeddoelen aangegeven. De interactievaardigheden zijn goede handvatten om bewust de opvoeddoelen in je houding als gastouder te verweven. Denk hierbij juist aan de kleine momenten: samen een boterham smeren, een boodschap doen, een brief posten, samen spelen in de tuin of een boekje lezen.

Figuur 1: Interactievaardigheden en opvoeddoelen

De kracht van de gastouder is de huiselijke sfeer, de tijd om kleine dingen samen te doen en toch de professionaliteit. Gastouders kiezen er bewust voor om de interactievaardigheden toe te passen. Met de interactievaardigheden in het achterhoofd heeft de gastouder tal van mogelijkheden om de huiselijke opvang professioneel vorm te geven.

Voorbeelden

Het moment van jas aantrekken ziet er anders uit wanneer de gastouder zich richt op 'respect voor autonomie' dan op 'praten en uitleggen'. In de eerste situatie zal de gastouder het gastkind het zelf laten proberen, misschien gaat het nog niet helemaal goed of duurt het wat langer, dat geeft niks. In de tweede situatie zal de gastouder stap voor stap vertellen wat ze gaan doen: "je mag je jas gaan halen in de gang, pak hem maar van het haakje, wat zullen we nu doen? Enzovoort."

Bij het voorlezen van een boekje zal dit moment er anders uit zien wanneer de gastouder zich richt op 'sensitieve responsiviteit' dan op 'begeleiding van interacties'. De gastouder zal bij de eerste

benadering het kindje wellicht even apart nemen en op schoot. Even één op één aandacht. Misschien aait zij over de rug van het gastkindje. Bij de tweede benadering is er wellicht een ouder gastkind wat een jonger gastkind voorleest. De gastouder zal sturen in de gewoontes die daar bij horen en ze stimuleren elkaar te helpen.

Wat blijkt uit deze voorbeelden? Dat gewone momenten door een andere benadering leer- en ontwikkelmomenten worden. Soms zal het nuttig zijn meer te richten op de ene vaardigheid, en op een ander moment of met een ander gastkind kan een andere vaardigheid nadruk verdienen. Gastouders bij Bureau Bloei zijn zich hier van bewust en kunnen dit inzetten en combineren.

4.3 Dagritme

Ritme en regelmaat biedt de gastkinderen duidelijke structuur en prettige, veilige herkenbaarheid en voorspelbaarheid. Binnen een vast ritme is er wel ruimte voor flexibiliteit. De gastouders zullen inspelen op toevallige omstandigheden en ook komen zij binnen dit vaste ritme tegemoet aan individuele verschillen van gastkinderen.

De dagen hebben hun vaste ritme, vaste onderdelen van het programma verlopen met vaste rituelen (een liedje, versje of altijd in dezelfde volgorde). De dagindeling kan met foto's of dagritme kaarten in beeld gebracht worden zodat de gastkinderen het vaste ritme kunnen volgen en steeds beter leren herkennen. Het is belangrijk steeds met de kinderen even vooruit te kijken zodat zij meegenomen worden in het ritme en zich kunnen voorbereiden op wat er gaat komen.

Momenten van activiteit en spel worden afgewisseld door momenten van rust en aandacht voor elkaar. Iedere dag worden er georganiseerde activiteiten aangeboden en is er ruimte voor vrij spel, samen of alleen. Het buitenspelen staat – als het weer het toelaat - dagelijks op het programma.

Ook het jaar heeft zijn ritme. De gastouder besteedt met de gastkinderen aandacht aan de seizoenen en aan de verschillende feesten en vieringen.

4.4 Verzorging en veiligheid

Ieder gastkind heeft recht op een goede lichamelijke verzorging in een schone omgeving. Waar die lichamelijke verzorging uit bestaat verschilt per gastkind. De ouders en gastouder maken samen afspraken over de zorg voor het gastkind (denk aan voeding en slapen).

Behalve de lichamelijke verzorging is ook de fysieke veiligheid van het gastkind belangrijk. De RI&E (Risico Inventarisatie en Evaluatie) is een middel om te controleren of de opvanglocatie aan de eisen van veilige kinderopvang voldoet. Meer over de RI&E in paragraaf 5.2.

4.5 Activiteiten en spel

Om zich optimaal te kunnen ontplooiën heeft een gastkind niet alleen behoefte aan veiligheid. Ook aan uitdagende en leerzame activiteiten. Bij het aanbieden van activiteiten sluiten de gastouders aan bij de interesse en ontwikkeling van de gastkinderen. Ook hebben de gastouders gevarieerd speelgoed wat aansluit bij de kinderen waar zij zorg voor dragen.

Van belang bij activiteiten en spel:

- Kijken naar kinderen en aan te sluiten bij hun initiatieven en interesses
- De gastouder stimuleert het kind mee te doen, het gastkind mag zelf kiezen
- Spel en materialen aanbieden die kinderen uitdagen tot spelen en ontdekken
- Gastkinderen op hun eigen manier en in hun eigen tempo bezig laten zijn
- Gastkinderen laten meehelpen en mede verantwoordelijkheid laten nemen
- Het geven van woorden aan het spel en zo een taalrijke omgeving aanbieden
- Met regelmaat iets nieuws aan bieden (nieuw speelgoed, nieuwe activiteiten)

Gastkinderen leren veel van elkaar, ze imiteren en stimuleren elkaar. Samen spelen, samen delen, op elkaar wachten, letterlijk of figuurlijk botsen, samen lachen, maar soms ook samen huilen, het gevoel van bij elkaar te horen, dat zijn ervaringen die de gastouders de gastkinderen graag meegeven. Het zijn allemaal leerervaringen die het kind vormen in zijn (sociale) ontwikkeling.

De gastouder helpt kinderen zich betrokken te voelen bij elkaar. Zij begeleidt waar nodig de onderlinge communicatie en creëert momenten waarin de gastkinderen een wij-gevoel ervaren. Dit doet zij door samen activiteiten te ondernemen of te spelen. Ook zal zij respect hebben voor de verschillen tussen de gastkinderen.

Vrije tijd 4-12 jaar

Gastouders die buitenschoolse opvang verzorgen hebben te maken met schoolgaande kinderen. De gastkinderen brengen een deel van hun tijd door bij de gastouders. Tijd die ze anders thuis, buiten spelend of bij een sportclub zouden zijn. Het gaat om tijd die ze vrij zijn van school, om vrije tijd.

Bij vrije tijd denken we aan rust, ontspanning, initiatieven nemen en eigen interesses volgen, zelf bepalen wat je gaat doen en wanneer je er mee stopt, met wie je speelt of dat je liever alleen speelt. Net als thuis. Vrije tijd is niet alleen maar leuk, soms verveelt een kind zich. Vervelen mag ook. Nadenken over wat je wilt doen of even zitten dromen mag ook. Zelf het initiatief leren nemen om weer tot spel te komen is heel leerzaam voor kinderen.

Op de website van Bureau Bloei vind je veel tips voor activiteiten en spel. Ingericht op leeftijd, voor binnen en buiten, seizoensgebonden en creatief.

4.6 Vies worden mag

De gastouder biedt bij voorkeur een plek om veel buiten te spelen en bewegen. Buiten is er meer ruimte, het brengt kinderen in contact met de natuur, het weer en de seizoenen. Buiten mogen kinderen zich uitleven, vies worden en vallen. Buiten kun je hutten maken, met takken spelen, beestjes zoeken, rennen en klauteren op toestellen of in bomen. Gastouders zullen het buitenspelen stimuleren door leuke buiten activiteiten aan te bieden en mee naar buiten te gaan.

Een wandeling maken met alle aandacht vinden jonge kinderen vaak ontzettend leuk. Samen kijken naar de auto's die voorbij komen, of naar grote bomen. Voor jonge kinderen is het ook fijn om in de tuin te spelen, met fietsjes of ander buitenspeelgoed.

Soms heeft de gastouder een konijn, kippen of een hond. De kinderen kunnen leren met dieren om te gaan en voor een dier te zorgen en hier taken in te vervullen. Soms zal een gastouder met regelmaat bij de kinderboerderij gaan kijken naar de dieren.

Samen met ouders worden afspraken gemaakt over naar buiten gaan, denk aan: warme kleding, zonbescherming en schoenen die tegen een stootje kunnen. Wanneer ouders er bezwaar tegen hebben dat kinderen vies worden, kunnen zij aanvullende afspraken met de gastouder maken, bijvoorbeeld over extra kleding.

4.7 Nieuwe media

De nieuwe media zijn een deel van ons leven geworden, ook van het kinderleven. Gecontroleerd mediagebruik kan voor oudere schoolkinderen een verrijking zijn. TV kijken kan zorgen voor vermaak en ontspanning. Computeren kan ontwikkeling stimulerend of educatief zijn. Afspraken over nieuwe media worden gemaakt tussen ouders en gastouder.

5. Werkwijze

5.1 Maximumaantal gastkinderen

Hoeveel gastkinderen gastouders op hun eigen woonadres mogen opvangen, hangt af van de leeftijd van de kinderen. Een gastouder mag maximaal 6 kinderen tot 13 jaar opvangen waarvan:

- Maximaal 5 kinderen tot 4 jaar
- Maximaal 4 kinderen tot 2 jaar
- Maximaal 2 kinderen tot 1 jaar

Dit maximum aantal kinderen is inclusief de eigen kinderen tot 10 jaar van de gastouder.

Het gastouderbureau geeft bij de aanmelding van de voorziening voor gastouderopvang het aantal kindplaatsen op. De GGD-inspecteur controleert of de gastouder zich houdt aan het opgegeven aantal kindplaatsen.

5.2 Eisen aan het opvangadres

In het toetsingskader zijn de volgende eisen benoemd:

- Er is een aparte slaapruijnte voor kinderen jonger dan 1,5 jaar
- Er is voldoende speelruimte binnen en buiten
- De locatie is altijd volledig rookvrij
- De locatie is voorzien van voldoende goed functionerende rookmelders
- Er is een Risico Inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd

Een gastouder kan op het eigen adres kinderen opvangen of op het adres van één van de ouders. Als de opvang op het adres van één van de ouders plaatsvindt, kunnen daar ook kinderen van andere ouders worden opgevangen. Een gastouder kan op meerdere locaties opvang verzorgen. De gastouder kan niet op hetzelfde adres wonen als de ouder, bijvoorbeeld als au pair. Als de opvang plaatsvindt op het adres van de gastouder, kunnen op dat adres geen andere gastouders worden geregistreerd. Als de opvang plaatsvindt op het adres van de ouders kan dat wel. Er zijn dan op dezelfde locatie meerdere voorzieningen voor gastouderopvang die afzonderlijk in het LRKP zijn opgenomen. Voorwaarde is dat de gastouders niet tegelijkertijd actief zijn op dit adres. Zij kunnen wel opvang verzorgen op verschillende dagen of tijden.

5.3 De wenperiode

Voor kinderen is het spannend om opgevangen te worden door een – dan nog – onbekende. Bureau Bloei hecht veel waarde aan de wenperiode om deze periode voor gastkind, gastouder en ouders gemakkelijker te maken en om ruimte te geven voor hechting aan de gastouder op een tempo dat past bij het gastkind.

Baby's en kindjes tot 2 jaar

Juist voor baby's is de wenperiode erg belangrijk. Met woorden kunnen ze nog niets aangeven.

Bureau Bloei adviseert om het wennen geleidelijk te doen. De gastouder komt eerst bij de baby thuis om te zien hoe zoveel mogelijk aangesloten kan worden op dezelfde structuur als thuis. Daarna spreken ouders en gastouder een reeks wenmomenten af, die oplopen in tijdsduur. De gastouder houdt zoveel mogelijk de eigen structuur aan en zorgt voor herkenning (bijv. het liedje dat mama altijd zingt, eigen knuffels/deken, een foto). Veranderingen – om steeds meer aan te sluiten bij de gewoontes van de gastouder – vinden langzaam plaats.

Peuters en kleuters 2 – 4 jaar

Peuters en kleuters komen kennismaken door een bezoek aan de gastouder te brengen. Ze kunnen vast kennismaken met het speelgoed, het bezoek is laagdrempelig. Voor de gastouder is het een moment voor een eerste kennismaking met het gastkind. Het kan helpen even bij het spelen te gaan zitten of samen een spelletje te doen. Daarna wordt een reeks wenmomenten afgesproken om de opvang geleidelijk op te bouwen. Ieder kind maakt met de ouders een klein fotoboekje, het gastkind en de gastouder kunnen dit samen bekijken, voor het kind een prettig en veilig gevoel. Eigen knuffels zijn natuurlijk welkom.

Schoolgaande kinderen 4 – 13 jaar

Ook de schoolgaande kinderen komen kennismaken door een bezoek aan de gastouder te brengen. Kinderen van deze leeftijd hebben al meer 'stem'. Samen met de ouders en de gastouders wordt een plan gemaakt voor de wenperiode. Voor het ene kind is dit kort, voor een ander kind wat langer. Alles is goed. Voor gastouders is het van belang om tijdens de wenperiode aan te sluiten bij de interesses van het gastkind. Dit biedt veiligheid om aan elkaar te wennen. Kinderen hebben ook stem in wat zij graag doen in hun vrije tijd. Een mooi onderwerp om samen te bespreken. Ook kunnen kinderen goed aangeven wat ze fijn vinden. Misschien toch nog wel foto's of een knuffel van thuis meenemen. Lekker hun eigen gang gaan (onder meerdere of mindere mate van begeleiding), of samen iets met de gastouder doen.

5.4 Profiel gastouder

De gastouder bij Bureau Bloei:

- * Heeft een warme uitstraling en professionele houding
- * Past bij de pedagogische visie en uitgangspunten
- * Voldoet aan de wettelijke eisen
- * Heeft een bijzonder talent

Bureau Bloei besteedt veel aandacht aan het selecteren van gastouders die passen bij haar visie en pedagogische uitgangspunten. Naast de wettelijke eisen aan het gastouderschap zoekt Bureau Bloei gastouders die een warme relatie met gastkinderen op willen bouwen. En gastouders die het gastouderschap professioneel vormgeven, dus hun gastkinderen datgene aanbieden wat bijdraagt aan optimale ontplooiing.

Methodieken

Op de website van Bureau Bloei staan methodieken vermeld waarmee de gastouder kan werken. De methodieken wisselen regelmatig om aan te sluiten op de behoeftes van de gastkinderen en de gastouders. Het gaat om methodieken bijvoorbeeld gericht op: stimuleren van lezen, een VVE programma (Voortijdige Voorschoolse Educatie), cultuur of omgaan met elkaar. Alle methodieken zijn stimulerend voor de ontwikkeling, en het speelse karakter staat voorop. Voor gastouders is dit een handvat om verschillende activiteiten te kunnen aanbieden, die aansluiten bij de eigen interesses.

Bijzonder talent

Gastouders voldoen minimaal aan één van de volgende bijzondere talenten:

- De gastouder is extra goed ingericht op jonge baby's
- Veel buitenactiviteiten en natuurbeleving
- Vaak creatieve activiteiten zoals muziek of knutselen
- Ruime werkervaring in kinderopvang (minimaal 5 jaar)

Gastouders worden gecoacht door de bemiddelingsmedewerker. Niet om te vertellen hoe ze dingen aan moeten pakken, juist om ruimte te bieden voor eigen ontplooiing. Tijdens de coachgesprekken is aandacht voor: het welbevinden van de gastouder, verdieping en scholing en wensen en doelen.

Voor uitgebreide selectiecriteria, zie bijlage 1.

5.5 Profiel bemiddelingsmedewerker

De bemiddelingsmedewerkers van Bureau Bloei zijn minimaal HBO geschoold en hebben maatschappelijke werkervaring. Zij werken graag persoonlijk, staan voor een laagdrempelige begeleiding en hebben coachende kwaliteiten.

Voor uitgebreide eisen, zie bijlage 2.

5.6 Samenwerking met ouders

Bureau Bloei wil ouders voorzien van kwalitatief goede opvang voor hun kind(eren). Samenwerking met ouders is hierin van groot belang. Ouders zijn de kenners als het om hun kind gaat. In het gastouderschap is ruimte om aan wensen van ouders tegemoet te komen, de lijnen zijn kort, de opvang is flexibel.

De bemiddeling en begeleiding van Bureau Bloei is laagdrempelig en persoonlijk. Het bureau vindt het belangrijk elkaar te leren kennen en pleit voor regelmatig persoonlijk contact. De contactmomenten staan omschreven in paragraaf 2.4. Daarnaast is Bureau Bloei bereid om extra ondersteuning te bieden in de vorm van opvoedingsondersteuning in een lastige periode, of bij problemen van het kind.

Overdracht

Samenwerking tussen gastouder en ouders betreft het maken van praktische afspraken en uit het

uitwisselen van informatie. Aan het begin van de opvangdag is het wenselijk dat de gastouder weet hoe het met het gastkind gaat (Goed geslapen? Gegeten? Hoe zit het kind in z'n vel? Enz.). Bij het ophalen is het gebruikelijk te vertellen hoe de dag was. Bij voorkeur gebruikt de gastouder hier ook een boekje of schrift voor. Handig om praktische informatie in te kunnen schrijven en een leuke herinnering voor later. Bij baby's (tot 1 jaar) is het verplicht een geschreven overdracht te hanteren i.v.m. de belangrijke slaap- en voedmomenten.

5.7 Achterwacht in noodgevallen

Gastouders bij Bureau Bloei beschikken allen over een achterwacht in noodgevallen; een persoon van minimaal 18 jaar die binnen 15 minuten aanwezig kan zijn. Dit kunnen ook meerdere personen zijn, verdeeld over verschillende dagen. opvanglocatie. De achterwacht heeft geen diploma of VOG nodig, maar dient de zorg tijdelijk over te kunnen nemen wanneer er een calamiteit is. De gastouder draagt zelf zorg voor een lijst inclusief gegevens en handtekening van de achterwacht(en). Bureau Bloei controleert samen met de RI&E of deze lijst aanwezig is en deze dient overhandigd te kunnen worden aan de GGD bij controle.

5.8 Vakantie van de gastouder

Bureau Bloei koppelt gastouders aan elkaar om over en weer zorg te kunnen dragen voor vakantieopvang. Dit houdt in dat de gastkinderen tijdens de vakantie van hun eigen gastouder bij een andere gastouder opgevangen kunnen worden. Indien dit gewenst is kan het gastkind al eens kennismaken van tevoren of komen wennen. Het is niet voor alle gastkinderen prettig, zo'n tijdelijke nieuwe situatie. Sommige ouders kiezen er daarom voor om de opvang op een andere manier te organiseren tijdens vakanties van de gastouder (opa en oma passen op, of zelf vrij nemen bijvoorbeeld).

Vakantieopvang kan meestal niet volledig voldoen aan de lopende afspraken bij de eigen gastouder, denk aan: andere werkdagen van de gastouder of het opvangadres is wat verder weg. Mogelijkheden voor vakantieopvang worden tijdens het koppelingsgesprek besproken.

5.9 Het welbevinden observeren

Het welbevinden van het gastkind is de eerste prioriteit. Kijken naar het kind is belangrijk. Vaak zie je of een kind het naar de zin heeft en lekker in zijn vel zit. Om gericht het welbevinden te monitoren voert de gastouders jaarlijks een observatie van het welbevinden uit. Dit gebeurt aan de hand van de lijst Welbevinden, beschikbaar voor verschillende leeftijden. De observatielijst heeft betrekking tot: het kind zelf, het kind in relatie tot de gastouder, het kind in relatie tot de andere kinderen. Aan de hand van de observatielijst zal de gastouder gericht acties ondernemen om het welbevinden - indien nodig - te helpen verbeteren.

5.10 Cursusaanbod

Bureau Bloei biedt cursussen, verdiepingsavonden en intervisieavonden aan gastouders en ouders. Het aanbod betreft de wettelijk verplichte cursussen voor gastouders, keuze-avonden voor gastouders, intervisieavonden voor gastouders, en thema-avonden voor ouders. Kijk voor het actuele aanbod op de website.

Bijlage 1. Selectiecriteria gastouder

Eisen vanuit de Wet Kinderopvang:

- Je beschikt over een opleiding mbo-2 diploma Helpende (Zorg en) Welzijn hebben, of een diploma gelijk gesteld hieraan. Je kunt dan een aanvraag indienen om je diploma te laten beoordelen bij Dienst Uitvoering Onderwijs.
- Je beschikt over een actuele diploma Eerste Hulp aan Kinderen van Het Oranje Kruis, of gelijk gesteld daaraan.
- Je dient vooraf een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) te overhandigen aan het gastouderbureau (ook je huisgenoten dienen een VOG aan te vragen).
- Je voldoet aan de eisen voor veiligheid en continue screening.
- Je bent 18 jaar of ouder.
- Je spreekt Nederlands tijdens de opvang (behalve wanneer je gastouder bent van kinderen die tijdelijk in Nederland wonen).
- Je hebt geen kind dat onder toezicht staat.
- Je bent aangesloten bij een gastouderbureau en via het gastouderbureau ingeschreven in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen.

Aanvullende selectiecriteria vanuit Bureau Bloei:

- Je hebt een warme uitstraling en bereid een warme relatie aan te gaan met gastkinderen.
- Je bent gemotiveerd om het gastouderschap professioneel vorm te geven.
- Het pedagogisch beleidsplan is bekend bij je en dient als leidraad voor de opvang.
- Je bent goed in staat verschillende interactievaardigheden toe te passen en te combineren.
- Je neemt actief deel aan de door Bureau Bloei aangeboden cursussen, waaronder de EHBO cursus voor gastouders en thema- en intervisieavonden.
- Er is bereidheid tot samenwerking en overleg met Bureau Bloei en met ouders.
- Je staat open voor begeleiding en ondersteuning van de bemiddelingsmedewerker.
- Je respecteert privacygevoelige gegevens en deelt geen informatie met derden.
- Je bent telefonisch goed bereikbaar en hebt een gedegen lijst voor achterwacht.
- Je biedt een stabiele gezins- en opvangsituatie aan de gastkinderen.
- Je voldoet minimaal aan één van de volgende bijzondere kenmerken: je bent extra goed ingericht op jonge baby's, je doet veel aan buitenactiviteiten en natuurbeleving, vaak creatieve activiteiten zoals muziek of knutselen of je hebt ruime werkervaring in kinderopvang (min. 5 jaar).

Bijlage 2. Eisen aan het gastouderbureau

Wettelijke eisen aan het gastouderbureau:

Gastouderbureaus zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de opvang van hun gastouders. Zij moeten:

- Met gesprekken bemiddelen tussen ouders en gastouders.
- Gastouders begeleiden.
- Betalingen beheren en inzichtelijk maken.
- Een pedagogisch beleidsplan en een protocol kindermishandeling hebben.
- Jaarlijks samen met de gastouder een Risico Inventarisatie veiligheid en gezondheid invullen.
- Een plan van aanpak opstellen om risico's te verminderen.
- Een oudercommissie en een klachtenregeling hebben.

Wettelijke eisen personeel gastouderbureau:

Voor het personeel van gastouderbureaus gelden de volgende eisen:

- Werknemers moeten een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) hebben.
- De eigenaar mag geen gastouder zijn bij het eigen gastouderbureau. De eigenaar mag ook niet als ouder gebruikmaken van het eigen gastouderbureau.
- Elke gastouder moet ten minste 16 uur per jaar kunnen besteden aan bemiddeling en begeleiding. Het gastouderbureau moet zorgen voor voldoende medewerkers om aan deze eis te voldoen.

De GGD controleert gastouderbureaus jaarlijks of zij voldoen aan de wettelijke eisen. Dit gebeurt meestal onaangekondigd. Om ingeschreven te blijven in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP) moet een gastouderbureau voldoen aan alle eisen.